

Jak prawidłowo zapisywać daty?

Agnieszka Wrzesień¹, Tomasz Piekot², Wojciech M. Wysocki^{1, 3, 4}

¹Redakcja Naukowa, Narodowy Instytut Onkologii im. M. Skłodowskiej-Curie – Państwowy Instytut Badawczy, Warszawa

²Pracownia Prostej Polszczyzny, Instytut Filologii Polskiej, Wydział Filologiczny, Uniwersytet Wrocławski, Wrocław

³Katedra Chirurgii, Wydział Lekarski i Nauk o Zdrowiu, Krakowska Akademia im. A. Frycza-Modrzewskiego, Kraków

⁴Klinika Chirurgii Ogólnej, Onkologicznej i Naczyniowej, 5. Wojskowy Szpital Kliniczny z Polikliniką w Krakowie, Kraków

Jedni miesiące piszą słownie, inni używają cyfr rzymskich lub arabskich. Jedni stawiają kropki przy liczebnikach porządkowych, inni nie. A gdy dzień zapisujemy cyfrą, to powinniśmy zrobić to tak: 02.11.2021 czy tak: 2.11.2021?

Trzy najpopularniejsze sposoby

W języku polskim najpierw piszemy dzień, potem miesiąc, a na końcu rok. Tę samą datę prawidłowo można zapisać tak:

- 15.11.2021
- 15 XI 2021
- 15 listopada 2021

(można dopisać na końcu „r.” lub „roku”).

Normy zapisu technicznego pozwalają nam odwrócić kolejność. Zapis: 2021.12.06 jest dopuszczalny, ale tylko w zapisie maszynowym, automatycznym (np. bazy danych).

Zapis przy użyciu cyfr arabskich

- Najpopularniejsza w polszczyźnie forma zapisywania dat.
- Poszczególne człony oddzielamy kropkami bez spacji.
- Gdy dzień ma tylko jedną cyfrę, nie stawiamy przed nią zera – piszemy 1.12.2021 a nie 01.12.2021 (to błąd). Wyjątkiem są różne formularze urzędowe, które wymagają uzupełnienia dwóch krótkich przeznaczonych na zapisanie dnia.
- Nie musimy na końcu pisać słownie „roku” czy skrótu „r.” – ale oczywiście możemy.

Zapis przy użyciu cyfr rzymskich

- Dzień i rok zapisujemy cyframi arabskimi, a miesiąc – rzymskimi.

- Poszczególne człony oddzielamy spacjami, a nie kropkami.
- Gdy dzień ma tylko jedną cyfrę, też nie stawiamy przed nią zera – piszemy 1.12.2021 a nie 01.12.2021. Wyjątkiem są różne formularze urzędowe, które wymagają uzupełnienia dwóch krótkich przeznaczonych na zapisanie dnia.

Zapis cyfrowo-słowny

- Dzień i rok piszemy cyframi arabskimi, a miesiąc słownie.
- Miesiąc zapisujemy w dopełniaczu – czyli 1 (dzień którego miesiąca?) grudnia, 25 lutego, 3 maja. Nigdy nie piszemy np. „15 listopada” – to przecież nie listopad jest piętnasty, tylko chodzi właśnie o piętnasty dzień listopada.
- Po liczebniku porządkowym, który określa dzień, nie stawiamy kropki (to błąd) [1].
- Jeśli miesiąc zapisujemy słownie, po dacie warto dodać słowo „roku” – bez skrótu.

Z kropką czy bez – po liczebnikach porządkowych

Wiele osób po liczebnikach porządkowych zawsze pisze kropkę. Niepotrzebnie! To naleciałość z języka niemieckiego. W języku polskim najczęściej nie musimy tej kropki stawiać.

- Z reguły bez kropki – gdy z kontekstu wiadomo, że chodzi o liczebnik porządkowy.
- Czasem z kropką – gdy z kontekstu nie jest jasne, czy np. 3 oznacza „trzeci” czy „trzy”. Wówczas, by czytelnik nie miał wątpliwości, warto tę kropkę jednak postawić.

Jak zapisać „od do”

Zakres dat, czyli, że coś trwało „od do” zapisujemy tak:

Jak cytować / How to cite:

Wysocki WM, Wrzesień A, Piekot T. *Jak prawidłowo zapisywać daty*. Biuletyn PTO NOWOTWORY 2021; 6: 520–521.

Czy można zaczynać od daty?

Wielu autorów przestrzega zalecenia „Nie zaczynaj zdania od daty, ponieważ nie jest to eleganckie!”. Niestety, to mit! Zdania nie powinniśmy zaczynać od liczebnika głównego (źle: 9 badanych pacjentów sygnalizowało poprawę stanu zdrowia; dobrze: Dziewięcioro badanych pacjentów...). Zasada ta związana jest z dążeniem do precyzji i usuwaniem wieloznaczności na początku zdania. A datę przecież każdy rozpoznaje na pierwszy rzut oka. Nie musimy więc jej unikać (dobrze: 12 września 2022 przeprowadzono kolejne badanie) [3].

- 6–14 sierpnia. Dni oddzielamy półpauzą (dłuższą kreską) bez spacji,
- czasem też tak: 6–14.08.2021 (r. *lub* roku),
- od 6 do 14 sierpnia.

Gdy coś trwało dzień po dniu, możemy zapisać to też tak: 7 i 8 lipca (tak jest czytelniej, niż w przypadku zapisu 7–8 lipca).

Najczęstsze błędy

Błędem jest dodawanie do daty:

- skrótu „r” bez odstępu (źle: 12.12.2021r.). Zapis ten pojawia się u osób, które obawiają się, że „r” przerzuci się do następ-

nej linii tekstu, gdy data pojawi się na końcu wiersza. W takiej sytuacji trzeba jednak postawić tzw. twardą spację (CTRL+SHIFT+SPACJA) [2].

- końcówek (źle: rezultaty pojawiły się 10-ego dnia od rozpoczęcia eksperymentu badania). Łącznika (krótkiej kreski) używamy tylko wtedy, kiedy chcemy połączyć liczbę z innym słowem (np. 10-lecie).

Konflikt interesów: nie zgłoszono

Agnieszka Wrzesień

Narodowy Instytut Onkologii im. M. Skłodowskiej-Curie

– Państwowy Instytut Badawczy

Redakcja Naukowa

ul. Roentgena 5

02-781 Warszawa

e-mail: awrzesien@nowotwory.edu.pl

Piśmiennictwo

1. Markowski A. Wielki słownik poprawnej polszczyzny PWN. Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 2004.
2. <https://www.funduszeuropejskie.gov.pl/strony/o-funduszach/promocja/prosto-o-funduszach-europejskich-1/prosty-jezyk-na-weso/#Edytorska%20prowizorka>.
3. <https://sjp.pwn.pl/poradnia/haslo/zapis-cyfrowy-na-poczatku-zdania;13692.html>.

Afiliacja ma znaczenie

Dla każdego autora pracy naukowej powinno być ważne, żeby jego afiliacja była prawidłowo zapisana. Dlaczego?

Prawidłowo zapisana afiliacja:

- zapewnia właściwe indeksowanie publikacji i ułatwia jej wyszukiwanie w bazach danych,
- zwiększa cytowalność artykułu,
- ma znaczenie podczas oceny dorobku pracownika naukowego oraz jednostki naukowej.

Na stronach internetowych poszczególnych instytucji naukowych można znaleźć dokładne wytyczne, jak należy zapisywać ich afiliacje. Warto z tego korzystać.